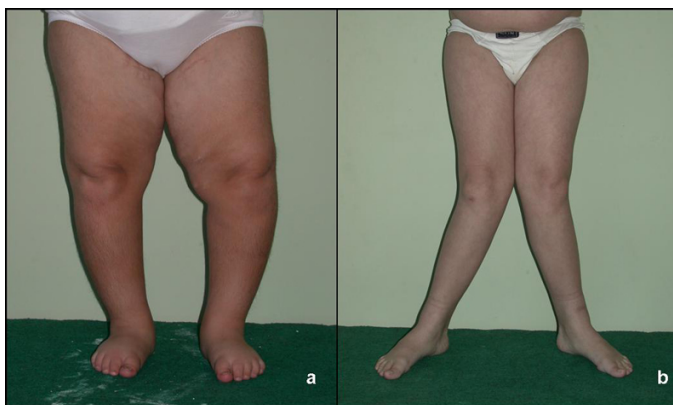

XI./5.3. fejezet: Tengelydeformitások – genu varum, genu valgum

XI./5.3.1. Definíció

Az alsó végtag frontális síkú tengelydeformitásai, a comb és a lábszár hossz tengelye *genu varum* esetén medial felé, *genu valgum* esetén lateral felé nyitott szöget zár be.

1. ábra: A térd frontális síkú tengelydeformitásai: (a) *genu varum* („O láb”), (b) *genu valgum* („X láb”)

XI./5.3.2. Előfordulás

Az alsó végtag tengelyállása gyermekekben fiziológiásan is változik: az újszülöttekben és csecsemőkorban *genu varum* észlelhető, majd a végtag tengelye a járástanulás időszakára kiegyenesedik, ezt követően pedig fokozott (10 fok körüli) *genu valgum* alakul ki. Ez a tengelyállás 8-10 éves korra korigálódik, elérve a fiziológiás 5-7 fokos valgus helyzetet. A *genu varum* ritkán (főleg korai járástanulás esetén) fiziológiásan kisgyermekkorban is fennmaradhat.

XI./5.3.3. Etiológia

Gyermekkorban patológiás tengelydeformitást okozhat: csontanyagcsere-zavar (pl. rachitis), a növekedési porc aszimmetrikus károsodása, trauma, kötőszöveti gyengeség, Blount-betegség, illetve a deformitás kompenzatorikusan is kialakulhat. 10 év felett a *genu valgum* gyakran túlsúly miatt alakul ki.

XI./5.3.4. Klinikai megjelenés

A tengelydeformitások általában kétoldaliak, *genu varum* esetén a két térd, *genu valgum* esetén a két belboka közötti távolság megnő. Panaszt csak fokozottabb deformitások okoznak.

XI./5.3.5. Vizsgálatok

Röntgenvizsgálat patológiás kiváltó ok gyanúja, illetve nagyfokú

deformitás esetén műtéti korrekció eldöntése, progresszió detektálása céljából szükséges (AP irányú terheléses teljes végtagfelvétel előretekintő patellákkal).

XI.15.3.6. Prognózis

Genu varum esetén az alsó végtag terhelési tengelye az ízület közepétől medialis irányba kerül, a térdízület medialis fele túlterhelődik, ez korai arthrosist okozhat.

XI.15.3.7. Kezelés

Konzervatív:

az esetleges kiváltó ok kezelése elsődleges. Genu varum esetén lateralis, genu valgum esetén medialis sarokék a tengelydeformitás korrekciója céljából.

Műtét:

15 fokot meghaladó tengelydeformitás, illetve 4-5 cm-t meghaladó térdek közötti (genu varum), illetve belbokák közötti (genu valgum) távolság esetén. Nem záródott növekedési porc esetén nyolcas lemezes *temporer epiphyseodesis*, a növekedési porc záródását követően *korrekciós osteotomia*.

XI.15.3.8. Irodalom

Kötelező irodalom

Szendrői Miklós: Ortopédia 29.6. fejezet

